

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Інститут філології

Кафедра романо-германської філології та перекладу з німецької мови



2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛАТИНСЬКА МОВА ТА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»

(нормативна навчальна дисципліна)

підготовки МАГІСТРА
Галузь знань 1 Охорона здоров'я
Спеціальність 12 Медицина

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Гарант освітньої програми
Директор інституту
Начальник НМВ

Водяна Л.В.
Кирилюк С.В..
Черно В.С..
Кузнецова О. А.
Постикіна Є. Г.

ВЛ
СВ
ЧВ
Кузнецова
Постикіна

Миколаїв – 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Латинська мова та медична термінологія	
Галузь знань	1 Охорона здоров'я	
Спеціальність	12 Медицина	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня кваліфікація	Магістр медицина	
Ступінь вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	1-й, 2-й	
Навчальний рік	2025-2026	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	1-2 -й,	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу: – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	1-й семестр - 30 год. 2-й семестр – 42 год. 48 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	40%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	2-й семестр – диф. Залік	

Перелік компетентностей

Інтегральна	Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі компетентність дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.</p> <p>ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (спеціальні, предметні) компетентності	ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

(ФК)	
------	--

Формування компетентностей майбутніх спеціалістів медичної галузі розглядається як цілісний і взаємопов'язаний процес, спрямований на розвиток та вдосконалення їхніх професійних знань, умінь і практичних навичок. У процесі вивчення латинської мови студенти опановують уміння працювати з різними інформаційними джерелами латинською мовою, зокрема словниками, довідниками, енциклопедіями, а також електронними ресурсами та матеріалами мережі Інтернет.

Майбутній фахівець повинен набути професійно важливих компетентностей, які забезпечують ефективне виконання професійних обов'язків у медичній сфері із застосуванням латинської мови. Особливого значення набуває формування практичних умінь правильного використання медичної термінології у професійному та діловому спілкуванні.

У зв'язку з цим організація навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти має відповідати сучасним освітнім вимогам і бути спрямованою на максимальне наближення до умов майбутньої професійної діяльності медичних працівників. Такий підхід сприяє розвитку та вдосконаленню їхніх фахово значущих компетентностей.

ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

Програмні результати навчання

Знання	<ol style="list-style-type: none">Здатність показувати знання і розуміння граматики латинської мови.Здатність показувати базові знання з хімії, біології, екології, анатомії, фармакології .Знати основи граматики: синтаксичні та морфологічні особливості латинської мови мов (практичне застосування).Використовувати та аналізувати знання з античної міфології.Знати до 1000 лексичних і словотворчих одиниць.Знати словникову форму всіх частин мови, що визначаютьсяЗнати відміни іменників і прикметників.Знати афікси, числівники, числівники як префікси.Знати прислівники і займенники, що вживаються в рецептах
---------------	---

	<p>та клінічній термінології.</p> <p>10. Знати 50-70 крилатих латинських виразів та клінічних ідіом.</p>
Уміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вміти збирати, накопичувати, передавати та аналізувати інформацію з різних джерел. 2. Здатність граматично правильно вживати анатомічно-гістологічні терміни, писати рецепти латинською мовою, перекладати клінічні діагнози у межах рівня поставлених задач для рішення професійних питань. 3. Здатність набувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання. 4. Вміти правильно писати латинські літери. 5. Уміти вільно читати латинською мовою. 6. Вміти грамотно писати латинську частину рецепта. 7. Вміти утворювати латинською мовою назви солей, кислот, оксидів. 8. Визначати частини (компоненти) складного терміна, розуміти етимологію терміна-композиції, розуміти інформативне навантаження термінів та визначення загального змісту термінів-композицій. 9. Вміти виділити в назвах лікарських препаратів частотні відрізки і визначати їх інформативність. 10. Використовувати при утворенні клінічних термінів грецькі еквіваленти латинських іменників першої, другої, третьої, четвертої відмін, прикметників першої і другої груп, терміноутворення за допомогою латинських суфіксів, латинських і грецьких префіксів та латинсько-грецьких числівникових префіксів. 10. Уміти читати та розуміти фахову іншомовну літературу; перекладати медичні терміни з латинської на рідну мову та навпаки; проводити усний обмін інформацією в процесі повсякденних контактів з метою отримання інформації, необхідної для вирішення певних завдань діяльності.
Комунікація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Готовність до комунікації у письмовій та усній формах латинською мовою з метою вирішення завдань у майбутній професійній діяльності. 2. Здатність комунікувати з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, обговорювати наукові теми, використовуючи у професійному спілкуванні латинські медичні терміни. 3. Володіння техніками встановлення професійних контактів та розвинутих професійним спілкуванням, у тому числі з використанням латинських медичних термінів.
Відповідальність і автономія	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність проводити самостійні дослідження у відповідності до розробленої програми. 2. Здатність нести особисту відповідальність за результати власної професійної діяльності.

	<p>3. Здатність узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними та зарубіжними дослідниками, виявляти перспективні напрямки, складати програму власних досліджень.</p> <p>4. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.</p>
--	--

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Латинська мова та медична термінологія – це дисципліна, що ґрунтується на вивченні рецептури, анатомії, ботанічної номенклатури, хімічної номенклатури, клінічної термінології. Програма передбачає засвоєння студентами правил утворення назв діагнозів, спеціальних термінів та номенклатурних найменувань, засвоєння певного об'єму лексики анатомічної термінології, принципів словотворення й основних греко-латинських словотвірних елементів, що вживаються в клінічній термінології.

Особлива увага в процесі навчання приділяється професійній грамотності: правопис слів та терміноелементів грецького походження. Передбачається ознайомлення студентів з медичною та фармацевтичною термінологією, що представлена у відповідних міжнародних номенклатурах (анатомічна, біологічна).

Дисципліна «Латинська мова» є нормативною.

Робоча програма дисципліни розроблена на підставі освітньої професійної програми «**Медицина**» галузі знань 1 Охорона здоров'я спеціальності **12 Медицина**. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є фонетика, граматики та латинськомовна термінологія (анатомо-гістологічна, фармацевтична та клінічна).

Міждисциплінарні зв'язки: латинська мова як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні рецептури, анатомії, ботанічної номенклатури, фармакології, ботаніки, фармакогнозії, дисциплін медико-біологічного циклу, хімічної номенклатури, клінічної термінології та інтегрується з цими дисциплінами.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є опанування та засвоєння міжнародної латинськомовної термінології (анатомо-гістологічної, фармацевтичної та клінічної) з елементами нормативної граматики латинської мови для формування практичних навичок спеціальної компетентності.

Кінцеві цілі: Використовувати греко-латинські медичні терміни в практичній діяльності фахівця.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є набуття студентами необхідних знань з фонетики; формування у студентів теоретичних знань про систему і структуру латинської мови, її основні морфологічні категорії та граматичні форми; принципів утворення номенклатурних назв та термінів у ботанічній, фармакогностичній, хімічній номенклатурах та у

номенклатурі лікарських засобів; перекладати з латинської мови українською та з української латинською діагнози та клінічні терміни, прості фрази; перекладати без словника з латинської мови українською та з української рецепти у повній та скороченій формах будь-якого рівня складності, а також прості речення; навчитись аналізувати терміноелементи і грецькі дублети.

Після закінчення вивчення курсу латинської мови й основ латинської медичної термінології студент повинен **вміти**:

- правильно читати латинською мовою;
- перекладати прості медичні і загальні тексти;
- працювати зі словником та довідковою літературою;
- розуміти інформацію в різних її аспектах до рівня концептуально значущого та активно оперувати нею в професійній та науковій діяльності;
- грамотно використовувати принципи створення тексту (з латинськими вкрапленнями);
- правильно вживати латинські анатомічні та клінічні терміни, написати рецепт, тощо;
- використовувати стислу історію виникнення та роль латинської мови у світі для кращого управління інформацією;
- грамотно використовувати основи латинської граматики в комунікативному процесі;
- адекватно використовувати лексичний мінімум з анатомічної термінології;
- розуміти виникнення грецьких словотворчих елементів, найбільш необхідних для розуміння клінічної термінології та оперування ними;
- використовувати принципи утворення складених анатомічних термінів в усному та письмовому комунікативному процесі та професійній діяльності;
- розуміти структуру клінічних термінів і коректно ними оперувати;
- коректно та своєчасно використовувати латинські медичні вирази та афоризми.

Студент повинен **знати**:

- до 1000 лексичних і словотворчих одиниць;
- словникову форму всіх частин мови, що визначаються в курсі;
- відміни іменників і прикметників;
- дієвідміни;
- афікси, числівники, числівники як префікси;
- прислівники і займенники, що вживаються в рецептах та клінічній термінології;
- 50-70 крилатих латинських виразів та клінічних ідіом.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Ціль програми: Надати теоретичні та практичні знання, сформувати фахові компетентності із латинської мови та загальні компетентності з метою їх подальшого використання при вивченні професійно-орієнтованих програм: анатомії, гістології, терапії, клінічних дисциплін, хімії, фармакології, фармакогнозії тощо.

Конкретні цілі:

- Сформуувати навички читання і вимови латинських букв та буквосполучень, які закріплюються протягом усього курсу навчання.

- Знати правила наголосу.

- Знати граматичні категорії дієслова. Вміти визначати основу та дієвідміну дієслів, утворювати та перекладати дієслівні форми 2-ої особи однини і множини наказового способу, 3-ої особи однини і множини дійсного способу теперішнього часу активного і пасивного станів.

- Знати системи дієслівних форм на прикладі лексики, що вживається в рецептурі.

- знати граматичні категорії іменника, його словникову форму. Вміти визначати рід, основу та відміну іменників, відмінювати іменники I відміни, перекладати речення, терміни та номенклатурні назви з неузгодженим означенням.

- Знати грецькі дублети та словотворчі елементи іменників I відміни і вміти виділяти їх у назвах препаратів. Вміти написати словникову форму грецьких іменників I відміни. Знати керування прийменників. Фразеологічні фармацевтичні вирази.

- знати іменники II відміни, а саме: словникову форму іменників II відміни, винятки з правил про рід, вміти відмінювати іменники II відміни. Знати грецькі дублети і словотворчі елементи іменників II відміни і вміти виділяти їх у назвах лікарських засобів. Фразеологічні фармацевтичні вирази.

- знати структуру рецепта. Вміти грамотно писати рецепт. Знати правила виписування рецептів.

- знати граматичні категорії прикметника. Вміти розрізняти групи прикметників, узгоджувати прикметники з іменниками. Знати фармацевтичну лексику прикметників 1-ої групи. Знати грецькі дублети і словотворчі елементи прикметників I-II відмін і вміти виділяти їх у назвах лікарських засобів. Фармацевтичні фразеологічні вирази.

- вміти утворювати дієприкметники минулого часу пасивного стану та їх перекладати. Знати дієприкметникову лексику, що вживається у фармацевтичній термінології.

- знати іменники III відміни, словникову форму іменників III відміни; визначати основу іменників;

- вміти відмінювати та узгоджувати іменники III відміни з прикметниками I-II відмін;

- знати грецькі дублети і словотворчі елементи іменників III відміни та вміти виділяти їх у назвах лікарських засобів;

- знати особливості іменників III відміни;

- знати прикметники III відміни, словникову форму прикметників III відміни, вміти узгоджувати їх з іменниками. Вміти відмінювати прикметники III відміни у сполученні з іменниками III відміни. Знати грецькі дублети і словотворчі елементи прикметників III відміни, та вміти виділяти їх у назвах лікарських засобів;

- знати дієприкметник теперішнього часу активного стану, вміти узгоджувати та

відмінювати з іменниками III відміни;

- знати ступені порівняння прикметників, а також неправильні ступені порівняння прикметників. Вміти узгоджувати їх та відмінювати з іменниками III відміни. Знати особливості вживання ступенів порівняння прикметників у ботанічній номенклатурі.

- знати іменники IV відміни, вміти відмінювати та узгоджувати їх із прикметниками. Знати грецькі дублети і словотворчі елементи IV відміни та вміти виділяти їх у назвах лікарських засобів; - знати іменники V відміни, вміти відмінювати і узгоджувати їх із прикметниками;

- вміти утворювати 3-ю особу однини та множини дієслів теперішнього часу умовного способу активного та пасивного станів (*praesens conjunctivi activi et passivi*), а також дієслова *fiō, fiēri*;

- знати назви хімічних елементів, назви найуживаніших кислот. Знати принципи утворення назв оксидів, основ, солей, складних ефірів за МФ та ДФУ;

- вміти утворювати та перекладати назви хімічних сполук;

- вміти аналізувати структуру назв лікарських препаратів і вміти виділити в них словотворчі елементи;

- знати ботанічні і фармацевтичні назви рослин та вміти їх утворювати;

- знати словотворчі елементи у назвах препаратів, що вказують на їх хімічний склад а також на терапевтичну та фармакологічну дію. Вміти виділяти їх у назвах препаратів.

- знати числівник та вміти виділяти його у назвах препаратів;

- знати прислівники та займенники, що вживаються в рецептурі;

- знати найважливіші рецептурні скорочення;

- вміти оформляти рецепти на тверді форми;

- вміти оформляти рецепти на м'які форми;

- вміти оформляти рецепти на рідкі форми;

- знати латинські назви гомеопатичних лікарських препаратів та вміти виписувати рецепти на них.

- знати структуру фармацевтичного найменування та основні моделі фармацевтичних термінів;

- знати латинські та грецькі прийменники, що виступають в ролі префіксів у фармацевтичному словотворенні;

- мати поняття про найуживанішу анатомічну термінологію у клінічній фармації та косметології;

- мати поняття про медичну клінічну термінологію, структуру клінічних термінів;

- знати найуживаніші суфікси у клінічній термінології і вміти розрізняти їх у термінах;

- знати найуживаніші грецькі кінцеві терміноелементи у клінічній термінології;

- вміти перекладати найуживаніші клінічні терміни.

Курс латинської мови та медичної термінології нараховує 120 годин, з них 72 аудиторні години і 48 годин позааудиторних.

Курс включає в себе такі теми:

Вступ: Короткий огляд історії латинської мови. Роль латинської і грецької лексики у формуванні наукової медичної термінології. Короткі відомості з історії розвитку медичної і фармацевтичної термінології.

Латинський алфавіт: Звуки і літери. Правильне написання латинських літер (письмових). Вимова голосних, приголосних, дифтонгів. Латинські літеросполучення: *gu, su, ti, qu*. Особливості читання *sch* в сучасній клінічній термінології. Довгота і короткість складів. Довгі та короткі суфікси. Довгота за природою. Наголос

Морфологія: Іменник: Граматичні категорії роду, числа, відмінка, п'ять відмін іменників, словникова форма іменника. Головна ознака відміни. Визначення роду за значенням і за правилами. Визначення основи. Граматичні категорії іменників латинської мови.

Прикметники: Граматичні категорії: рід, число, група, відміна. Дві групи прикметників, їх ознаки. Словникова форма прикметників. Узгодження прикметників з іменниками різних відмін. Місце прикметників в ботанічній номенклатурі.

Дієслово: Граматичні категорії дієслова: час, стан, спосіб, число, особа (латинською мовою). Чотири дієвідміни. Інфінітив. Основа теперішнього часу. Чотири основні форми дієслова. Супін, основа, супіна. Запис у словнику 1-ої особи та інфінітиву. Наказовий спосіб. Утворення; вживання в рецептурі.

Дійсний спосіб. Відмінювання зразків в *Praesens indicativi et passivi*. Третя особа однини та множини. Дієслово *sum, fui, esse* в усіх особах.

Умовний спосіб. Утворення *Praesens coniunctivi activi et passivi*. Дієслово *fiō, factus, sum, fieri*. Вживання і переклад в рецептурі. Сталі вислови в рецептурі.

Дієприкметники: Дієприкметники минулого часу пасивного стану (*Participium perfecti passivi*). Спосіб утворення. Переклад. Вживання в фармацевтичній термінології. Лексика. Дієприкметник теперішнього часу активного стану (*Participium praesentis activi*). Утворення. Переклад. Відповідна лексика. Узгодження дієприкметників з іменниками та вживання їх у називному та родовому відмінках однини і множини.

Числівники: Кількісні числівники від 1 до 10, 100, 1000. Порядкові від 1 до 20. Числівники-прислівники. Вживання латинських і грецьких числівників як складових частин термінівкомполітів.

Прислівники і займенники: Прислівники і займенники, що вживаються в рецептурі, або стали складовою частиною медичних термінів.

Прийменники: Прийменники, що вимагають *Acc*: *ad, ante, apud, contra, extra, inter, infra, intra, post, per, super*.

Прийменники, що вимагають *Abl*: *a (ab), de, cum, sine, pro, e(ex), prae*.

Прийменники, що вживаються з двома відмінками: in, sub. Відповідні вирази з іншими прийменниками.

Сполучники: Сурядні: et, seu, sive; підрядні: ut.

Латинська хімічна номенклатура: Латинські назви хімічних елементів, кислот оксидів, перекисів, гідрооксидів, закисів, вуглеводних і кислотних радикалів, солей безкисневих кислот.

Словотвір: Склад слова. Способи словотворення: суфіксація, префіксація, словоскладання.

Поняття про фармацевтичну термінологію як систему. Найчастіше уживані грецькі слова і латинські терміноелементи. Рецептатура. Латинська номенклатура лікарських форм: Форми ліків: тверді, м'які, рідкі.

Анатомічна та гістологічна номенклатура.

Клінічна термінологія: греко-латинські лексичні еквіваленти й терміноелементи, які утворюють “тематичні ряди” в системі клінічної термінології.

Фармацевтична термінологія: назви лікарських форм, назви лікарських рослин, певна хімічну номенклатуру.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин			
	Форма навчання (денна)			
	усього	У тому числі		
Лек		Пр	срс	
1	2	3	4	5
І семестр				
Тема 1. Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.	4		2	2
Тема 2. Фонетика. Довгота і короткість. Наголос.	4		2	2
Тема 3. Поняття “науковий термін”. Структура анатома – гістологічних термінів. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма іменників, визначення основи іменника, називний і родовий відмінок, їх роль у побудові термінів. Неузгоджене означення, способи перекладу.	4		2	2
Тема 4. Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення.	4		2	2
Тема 5. Морфологічна і синтаксична структура багатослівного анатомічного терміна з різними типами означень. Іменники I відміни. Лексика. Вирази. Грецькі іменники I відміни. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.	4		2	2
Тема 6. Іменники II відміни, чоловічий, середній рід. Лексика: сталі вирази, суфікси.	4		2	2
Тема 7. Системне вивчення прикметників I групи. Лексика. Дієприкметники минулого часу пасивного	4		2	2

стану. Лексика. Суфікси. Сталі вирази.				
Тема 8. Іменники III відміни. Знаходження основи, типи, парадигми всіх родів. Іменники III відміни. Чоловічий рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.	4		2	2
Тема 9. Іменники III відміни. Жіночий рід. Винятки. Лексика. Сталі вирази	6		2	4
Тема 10. Іменники III відміни. Середній рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.	4		2	2
Тема 11. Особливості відмінювання деяких іменників III відміни. Сталі вирази. ів	4		2	2
Тема 12. Прикметники III відміни. Лексика. Сталі вирази. Узгодження з іменниками I, II, III відмін. Лексика.	4		2	2
Тема 13. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Лексика. Вживання в анатомічній термінології	4		2	2
Тема 14. Ступені порівняння прикметників в медичній термінології .	4		2	2
Тема 15. Підсумкове заняття за I семестр	2		2	-
Всього за I семестр	30		30	30
II семестр				
Тема 1. Прислівники, ступені порівняння прислівників	4		2	1
Тема 2. Займенники у медичній термінології. Числівники	4		2	1
Тема 3. Поняття «клінічна термінологія». Види клінічних термінів. Структура термінів - композитів латинською та українською мовами. Грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи I відміни. Словотвір. Латинські та грецькі префікси. Числівники в ролі префіксів	4		2	1
Тема 4. Грецькі дублети іменників II відміни. Кінцеві терміноелементи II відміни	4		2	1
Тема 5. Грецькі дублети прикметників I-II відміни. Participium perfecti passivi у клінічній термінології.	4		2	1
Тема 6. Грецькі дублети іменників III відміни чоловічого роду.	4		2	1
Тема 7. Грецькі дублети іменників III відміни жіночого роду. Суфікси - itis; - ōsis; - iasis.	4		2	1
Тема 8. Грецькі дублети іменників III відміни середнього роду. Кінцеві терміноелементи III відміни. Суфікси -oma; -ema.	4		2	1
Тема 9. Грецькі дублети прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Грецькі дублети іменників IV-V відміни.	3		2	1
Тема 10. Клінічний діагноз	3		2	1
Тема 11. Переклади назв діагнозів.	3		2	1
Тема 12. Дієслово. Категорії дієслова. Наказовий спосіб.	4		2	1
Тема 13. Дійсний спосіб теперішнього часу активного і пасивного стану. Дієслово. Умовний спосіб. Вживання дієслова fiō, fi ёгі в рецептурі. 3 особа однини і множини активного та пасивного станів. Сталі рецептурні вирази.	3		2	1
Тема 14. Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, солей, оксидів, складних ефірів	3		2	1
Тема 15. Рецепт, його граматична структура, моделі рецептурних прописів. Граматична структура	3		2	1

рецептурної фрази. Розгорнуті і скорочені прописи рецептів. Латинська номенклатура лікарських форм. Додаткові написи в рецептах.				
Тема 16. Фармацевтичні частотні відрізки в назвах препаратів.	3		2	1
Тема 17. Рецепт. Виписування рецептів на тверді лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.	2		2	1
Тема 18. Рецепт. Виписування рецептів на м'які лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.	2		2	1
Тема 19. Рецепт. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.			2	
Тема 20. Повторення вивченого матеріалу.			2	
Тема 21. Підсумкове заняття за II семестр			2	
Всього за II семестр	60		42	18
Всього за курсом	120		72	48

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. План лекцій – не передбачено програмою

4.2. План практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість год.
1	Тема 1. Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.	2
2	Тема 2. Фонетика. Довгота і короткість. Наголос.	2
3	Тема 3. Поняття “науковий термін”. Структура анатомо – гістологічних термінів. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма іменників, визначення основи іменника, називний і родовий відмінок, їх роль у побудові термінів. Неузгоджене означення, способи перекладу.	2
4	Тема 4. Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення.	2
5	Тема 5. Морфологічна і синтаксична структура багатослівного анатомічного терміна з різними типами означень. Іменники I відміни. Лексика. Вирази. Грецькі іменники I відміни. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.	2
6	Тема 6. Іменники II відміни, чоловічий, середній рід. Лексика: сталі вирази, суфікси.	2
7	Тема 7. Системне вивчення прикметників I групи. Лексика. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Лексика. Суфікси. Сталі вирази.	2
8	Тема 8. Іменники III відміни. Знаходження основи, типи, парадигми всіх родів. Іменники III відміни. Чоловічий рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.	2

9	Тема 9. Іменники III відміни. Жіночий рід. Винятки. Лексика. Сталі вирази	2
10	Тема 10. Іменники III відміни. Середній рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.	2
11	Тема 11. Особливості відмінювання деяких іменників III відміни. Сталі вирази. ів	2
12	Тема 12. Прикметники III відміни. Лексика. Сталі вирази. Узгодження з іменниками I, II, III відмін. Лексика.	2
13	Тема 13. Діеприкметники теперішнього часу активного стану. Лексика. Вживання в анатомічній термінології	2
14	Тема 14. Ступені порівняння прикметників в медичній термінології .	2
15	Тема 15. Підсумкове заняття за I семестр	2
II семестр		
1	Тема 1. Прислівники, ступені порівняння прислівників	2
2	Тема 2. Займенники у медичній термінології. Числівники	2
3	Тема 3. Поняття «клінічна термінологія». Види клінічних термінів. Структура термінів - композитів латинською та українською мовами. Грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи I відміни. Словотвір. Латинські та грецькі префікси. Числівники в ролі префіксів	2
4	Тема 4. Грецькі дублети іменників II відміни. Кінцеві терміноелементи II відміни	2
5	Тема 5. Грецькі дублети прикметників I-II відміни. Participium perfecti passivi у клінічній термінології.	2
6	Тема 6. Грецькі дублети іменників III відміни чоловічого роду.	2
7	Тема 7. Грецькі дублети іменників III відміни жіночого роду. Суфікси - itis; - ōsis; -iasis.	2
8	Тема 8. Грецькі дублети іменників III відміни середнього роду. Кінцеві терміноелементи III відміни. Суфікси -oma; -ema.	2
9	Тема 9. Грецькі дублети прикметників III відміни. Діеприкметники теперішнього часу активного стану. Грецькі дублети іменників IV-V відміни.	2
10	Тема 10. Клінічний діагноз	2
11	Тема 11. Переклади назв діагнозів.	2
12	Тема 12. Дієслово. Категорії дієслова. Наказовий спосіб.	2
13	Тема 13. Дійсний спосіб теперішнього часу активного і пасивного стану. Дієслово. Умовний спосіб. Вживання дієслова	2

	fiо, fi ёгі в рецептурі. 3 особа однини і множини активного та пасивного станів. Сталі рецептурні вирази.	
14	Тема 14. Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, солей, оксидів, складних ефірів	2
	Тема 15. Рецепт, його граматична структура, моделі рецептурних прописів. Граматична структура рецептурної фрази. Розгорнуті і скорочені прописи рецептів. Латинська номенклатура лікарських форм. Додаткові написи в рецептах.	2
	Тема 16. Фармацевтичні частотні відрізки в назвах препаратів.	2
	Тема 17. Рецепт. Виписування рецептів на тверді лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.	2
	Тема 18. Рецепт. Виписування рецептів на м'які лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.	2
	Тема 19. Рецепт. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.	2
	Тема 20. Повторення вивченого матеріалу.	2
	Тема 21. Підсумкове заняття за II семестр	2
	Всього годин практичних занять	42

4.3. Самостійна робота

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин		Вид контролю
		Деннаформа	Навчання	
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	40		Поточний контроль на практ. зан.
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	8		Поточний контроль на практ. зан.
	РАЗОМ	48		

Теми лабораторних занять – не заплановані.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.

Для денної форми навчання не заплановані.

Нарахування балів за контрольну роботу та конвертація традиційних оцінок у бали

оцінка відмінно – 42 бали,

оцінка добре – 36 балів,

оцінка задовільно – 30 балів,

у випадку відсутності засвоєння – „0” балів.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при виконанні контрольної роботи, дорівнює 42-37 бали, вона вираховується шляхом множення максимальної кількості балів на кількість завдань у роботі (1-6x3; 7-12x4). Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при виконанні контрольної роботи, вираховується шляхом множення мінімальної кількості балів на кількість завдань у роботі і вона відповідно становить 27 балів (1-6x2; 7-12x2,5).

Варіант 1

- 1. Поставити наголос, користуючись правилами довготи або короткості складу:**
Xenophon, magister, amicitia, tenebrae, abdominalis, caninus, sulfurosus, fractura, squamula.
- 2. Визначити відміну, граматичну форму, основу іменників, перекладіть:**
prisma, venter, status, servitus, stadium
- 3. Перекласти терміни латинською мовою за схемою S_N-S_G :**
Гребінь шийки ребра, ріг відростка, поверхня горбка (tuberculum, i n)
- 4. Перекласти наступні терміни з прийменниками:**
 - а) українською мовою:**
per ligamenta lata, in ganglion, in sella, ex tunicis
 - б) латинською мовою:**
у лівому бронху, між пальцями, з пульпою, над справжніми ребрами, під широкою зв'язкою, без фіброзної субстанції
- 5. Перекласти українською наступні терміни з прийменниками:**
apud foramina sacralia anteriora cum margine posteriore uteri
arteriae gastricae breves majores bursa musculi latissimi dorsi
in phalangibus distalibus post arteriam muscularem
- 6. Утворити клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:**
Розріз маткової труби
Захворювання нерву
Біль матки
Запалення прямої кишки
Нав'язливий страх червоного
Сухе око
- 7. Перекласти клінічні терміни, визначивши значення словотвірних елементів:**
Androphobia
Atrichia
Nosologia
neophilia,
platyspondylia.
- 8. Перекладіть:**
Per nares in pulmones aerem inspiramus, per nares atque expiramus. Caput est region superior corporis humani. Anamnesis vitae et anamnesis morbi aegroti ad bonam diagnosim saepe necessarie sunt. Відкриті та закриті травми черепа призводять до важких хвороб. Хвороби нервової системи є різноманітні. Довголовий м'яз плеча має довгу та коротку головку.
- 9. Перекладіть вирази латинською мовою:**
 - Хронічне обструктивне захворювання легень.
 - Цироз печінки вірусної етимології
 - Вроджена кишкова непрохідність
 - Основний нітрат вісмуту
 - Меланома шкіри
- 10. Допишіть частину терміну та перекладіть українсько мовою:**

...dactylia, ...podia, ...morhus, pan..., iso..., geronto...

11. Перекладіть рецепт латинською мовою, запишіть повністю та у скороченій формі:

Візьми: Скипидару

Хлороформу по 15 мл

Метилсаліцилату 20 мл

Змішай, щоб утворився лінімент

Видай.

Познач:

12. Утворіть терміни з заданими значеннями: Tenon, ten (сухожилок):

Вчення про сухожилок, видалення сухожилка, закріплення сухожилка очних м'язів, розтин сухожилка, виділення сухожилка із рубців.

Варіант II

1. Поставити наголос, користуючись правилами довготи або короткості складу:

Caelestis, Ptolemaeus, insania, gingivitis, nephrocarcinoma, papula, endometriosis, Sulfadimezinum, insanabilis.

2. Визначити відміну, граматичну форму, основу іменників, перекладіть:

Genu, venter, scabies, radix, splen.

3. Перекласти терміни латинською мовою за схемою SN-SG:

верхівка кореня зуба, основа черепного склепіння, синус каналу.

4. Перекласти наступні терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per brachium dextrum, inter lobos, cum dentino inter labia

б) латинською мовою:

з твердого піднебіння, без гілки каналця, без очного яблука, у правому присінку, до оптичного нерву, з товстою кишкою

5. Перекласти українською наступні терміни з прийменниками:

per dentem incisivum inferiorem sine spina tympanica majore

margo glandulae suprarenalis superior musculus thoracis longissimus

vasa sanguinea auris internae plasma sanguinis

6. Утворити клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

Червоний зір

Запалення твердої оболонки мозку

Дослідження матки

Нав'язливий страх дітей

розріз сухожилка

запалення навколо зуба

7. Перекласти клінічні терміни, визначивши значення

словоутворюючих елементів:

hypnotherapia,

polyuria,

xerocheilia

anephria

Ichthyosis

heliotherapia

8.Перекладіть:

Aeger, qui sanguinem per transfusionem recipit, recipiens ominatur. Os hyoideum e corpore, cornibus majoribus et cornibus minoribus constat. Ductus hepaticus communis cum ductu cystico coniungitur. In arcu alveolari processus alveolaris sunt alveoli dentales. Червоноподібний відросток сліпої кишки називається апендиксом. Куприкова кістка має куприкові ріжки та поперечні відростки. Середній палець є найдовший серед усіх пальців кисті.

9.Перекладіть вирази латинською мовою:

1. тромбоз вен лівої легені
2. туберкульоз лімфатичних вузлів
3. недостатність секреторної функції шлунку
4. гостра інфекційна жовтяниця
5. міомі матки

10. Допишіть частину терміну та перекладіть українсько мовою:

Hyper..., ...malacia, ...dermia, neur..., chol..., ...ectomy

Візьми: Фітину

Кальцію гліцерофосфату

по 0,2Кальцію лактату 0,3

Змішай, нехай утвориться

порошокВидай такі дози

числом 30

Познач: По 1 порошку 3 рази на день.

11. Запишіть рецепт без скорочень, перекладіть його українською мовою:

Rp.: Analging

0,5

Anaesthesi

ni

Novocaini

aa 0,3

Extr. Belladonnae 0,01

Ol. Cacao

2,0M., ut. f.

supp.

D. t.d. N 10

S.: При болях по 1 свічці на день.

12. Утворіть терміни з заданими значеннями: Neuron, neur-(нерв)

Розтин нерва, зшивання нерва, блукаючий нерв, видалення нерва, зародок нервової клітини

4.4.Забезпечення освітнього процесу.

Інструменти:

Наочні: демонстрація мультимедійних матеріалів

Практичні: вправи, діагнози, рецепти латинською мовою

Програмне забезпечення:

Інтеграція процесів планування, управління і контролю засвоєння знань з «Латинської мови» обумовлена методичним забезпеченням навчального процесу:

1. Робоча програма з дисципліни.
2. Робочі тематичні плани практичних занять та СРС.
3. Методичні вказівки для студентів до практичних занять.
4. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
5. Інструктивно-методичні матеріали для поточного і підсумкового контролю знань (бази тестових завдань, перелік завдань для проведення контролю практичних навичок та теоретичних знань на практичних заняттях та підсумковому контролі).
6. Навчальна література, яка використовується при вивченні дисципліни.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Питання до самопідготовки та контролю рівня знань

1. Латинський алфавіт, історія його виникнення.
2. Особливості читання голосних, приголосних та буквосполучень. Дифтонги та диграфи.
3. Правила наголосу. Поняття про довготу та короткість голосних.
4. Предмет та задачі дисципліни «Латинська мова та медична термінологія».
5. Поняття «науковий термін».
6. Структура анатомо-гістологічних термінів.
7. Структура та будова терміну.
8. Морфологічна і синтаксична структура дво- і кількаслівного анатомічного терміну з різними типами означень.
9. Інформативність словарної форми слова. Культура ведення словника.
10. Словарна форма слова та довідкова література. Типи словників.
11. Словотвір та його закономірності.
12. Походження анатомічних термінів.
13. Анатомічна номенклатура.
14. Механізм взаємодії мовних аспектів та побудова тексту.
15. Інформативність медичного терміну.
16. Медична термінологія в контексті сучасної наукової терміносистеми.
17. Двомовність медичної термінології, її витоки та сучасний стан.
18. Формулювання медичного діагнозу та опис засобів лікування.
19. Переклад назв діагнозів.
20. Структура діагнозу.
21. Структура багатослівного клінічного терміну.
22. Інформативність словотвірних елементів хімічної номенклатури.
23. Рецепт. Структура рецепту, латинська частина рецепту.
24. Основні правила та культура запису латинської частини рецепту.
25. Додаткові написи на рецепті.
26. Найважливіші рецептурні скорочення та принципи їх використання.
27. Уніфікація та розбіжність медичної термінології у вітчизняній та міжнародній медичній практиці (на прикладі назв деяких рідких лікарняних

форм).

28. Дієслово. Граматичні категорії дієслова в латинській мові.
29. Утворення форм наказового способу однини та множини, їх застосування у рецептурі.
30. Утворення умовного способу дієслова. Особливості перекладу дієслів в умовному способі українською мовою та вживання їх у рецепті.
31. Дієслово *fiō, egi* та рецептурні формулювання з дієсловом *fiō, egi*.
32. Система іменника в латинській мові. Граматичні категорії іменника, визначення роду, основи, відміни, запис іменників у словник. П'ятьвідмін іменників.
33. Іменники I відміни. Іменники I грецької відміни.
34. Найбільш вживані прийменники з *Acc.* і *Abl.*
35. Іменники II відміни чоловічого і середнього родів. Іменники II грецької відміни.
36. Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення, визначення основи.
37. Системне вивчення прикметників I групи.
38. Система грецького прикметника. Прикметники грецького походження на *os* (*azygos*).
39. Іменники III відміни.
40. Прикметники II групи як засіб побудови анатоμο-гістологічних термінів.
41. Мішаний тип. Іменники жіночого роду III відміни. Винятки щодо роду. Іменники III-ої грецької відміни.
42. Особливості відмінювання іменників грецького походження на *—sis*, а також латинських слів типу *febris* і інші.
43. Особливості відмінювання деяких слів середнього роду на *- ma etc.*
44. Прикметники II групи. Лексика. Сталі вирази. Узгодження з іменниками I, II, III відміни.
45. Використання прикметників грецького походження в анатомічній термінології.
46. .
47. Іменники IV, V відміни.
48. Система латинського дієслова.
49. Система грецького дієслова.
50. Терміноелементи, що походять від основ дієслів грецького походження.
51. Дієприкметники теперішнього часу активного стану.
52. Дієприкметники минулого часу пасивної форми.
53. Ступені порівняння прикметників в медичній термінології.
54. Система латинського прислівника. Ступені порівняння прислівників.
55. Використання грецьких префіксів у анатомічній термінології.
56. Система латинського займенника.
57. Загальна характеристика числівників. Кількісні та порядкові числівники

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
Кафедра романо-германської філології та перекладу з
німецької мови

*Рівень вищої освіти: другий Магістерський
спеціальність підготовки І2 «Медицина»
галузі знань І «Охорона здоров'я»
Дисципліна: Латинська мова та медична термінологія*

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

Розкрити питання (максимально оцінюється у 30 балів):

1. Поняття «науковий термін». Структура анатомо-гістологічних термінів. Структура та будова терміну. **(15 балів)**.

К4 Основні суфікси прикметників І-ІІ груп **(15 балів)**.

Практичні навички (максимально оцінюється у 50 балів)

1. Перекладіть українською мовою наступні латинські фрази медичного напрямку: Substantia costarum verarum et costarum spuriarum dura est. Etiam varias tunicam intimam, mediam, externam spectare debent. Omnis cellula ex cellula. **(10 балів)**.
2. Перекладіть латинською мовою, запишіть повністю та скорочено **(10 балів)**
Візьми: Кодеїну 0,1
Настою коріння алтеї 250 мл
Нашатирно-ганусових
крапель 2 мл Сиропу
цукрового 10 мл
Змішай, щоб утворився
настій Видай.
Познач: По 1 столовій ложці 3 рази на день.
3. **Оформіть рецепт на: (максимально оцінюється у 20 балів)**
20 порошків в желатинових капсулах, кожний з яких складається з бромкамфори 0,1,
сільфату хінідину 0,05
4. **Утворіть терміни із заданими значеннями: (10 балів):**
Cardia, cardi-, -cardia: збільшення об'єму серця, розширення серця, наука про серцеві захворювання, біль у серці, параліч серця

**Затверджено на засіданні кафедри романо-германської філології та
німецького перекладу протокол № 2 від 10 вересня 2025р.**

Завідувач кафедри _____ к.філол.н., Кирилюк С.В.

Викладач _____ к.філол.н., доцент Л.В. Водяна

**6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ**

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Положення про систему оцінювання навчальної діяльності студентів ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю який проводиться під час диф.заліку у (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Теоретичні знання – тестові завдання: тестовий контроль початкового рівня засвоєння матеріалу, розрахований на 5 хв.(4 тести з конкретного практичного заняття), комп'ютерне тестування, індивідуальне опитування, співбесіда, словникові диктанти, письмові роботи.

Практичні навички та уміння – самостійно виконувати лексичні та граматичні вправи, написання словникових диктантів (усний і письмовий контроль лексики, граматики; письмове конструювання фармацевтичних термінів як розвиток і закріплення практичних навичок з термінотворення та перекладу з рідної мови на латинську і навпаки).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється на основі теоретичних знань, практичних навичок та умінь.

Контроль самостійної роботи:

Бали за самостійну роботу студента нараховуються студентові лише при успішному її виконанні.

Контроль самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Теми, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контроль виносяться на підсумковий контроль.

Максимальна кількість балів за поточну діяльність студента – 140.

Студент може бути допущений до підсумкового контролю (диф.заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою, відвідав усі навчальні заняття – практичні заняття, визначені календарно- тематичним планом кафедри, набрав загальну кількість балів при вивченні дисципліни не меншу, ніж мінімальна (**80 балів**).

Оцінювання поточної навчальної діяльності : Оцінювання поточної навчальної діяльності здійснюється на кожному практичному занятті за відповідною темою. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 6 бальною шкалою.

Форми підсумкового контролю:

Теоретичні знання – система питань письмового та комп'ютерного тестування.

Практичні навички та уміння – вміти грамотно писати рецепт, знати правила виписування рецептів; правильно записувати латинською мовою фармацевтичні найменування, ботанічні назви, назви препаратів; здійснювати

двобічний переклад кількох класів термінів.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, дорівнює 140 балів, вона вираховується шляхом множення кількості балів на кількість тем (21x4,45; 1x10,6); виконаною самостійною роботою (3x4) (I семестр) / 30-42 балів (підсумкова контрольна робота).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ПРИСВОЮВАНИХ СТУДЕНТАМ

№ за порядком	(поточна навчальна діяльність)	Максимальна кількість балів
		Денна форма
I семестр		
1	Заняття 1	8
2	Заняття 2	8
3	Заняття 3	8
4	Заняття 4	8
5	Заняття 5	8
6	Заняття 6	8
7	Заняття 7	8
8	Заняття 8	8
9	Заняття 9	8
10	Заняття 10	8
11	Заняття 11	8
12	Заняття 12	8
13	Заняття 13	8
14	Заняття 14	8
15	Заняття 15	8
Разом		120
Підсумкова контрольна робота		40
СРС		40
Разом сума балів		200

№ за порядком	(поточна навчальна діяльність)	Максимальна кількість балів
		Денна форма
II семестр		
1	Заняття 1	3,6
2	Заняття 2	3,6
3	Заняття 3	3,6
4	Заняття 4	3,6
5	Заняття 5	3,6
6	Заняття 6	3,6
7	Заняття 7	3,6
8	Заняття 8	3,6
9	Заняття 9	3,6
10	Заняття 10	3,6
11	Заняття 11	3,6
12	Заняття 12	3,6
13	Заняття 13	3,6
14	Заняття 14	3,6
15	Заняття 15	3,6
16	Заняття 16	3,6
17	Заняття 17	3,6
18	Заняття 18	3,6
19	Заняття 19	3,6
20	Заняття 20	3,6
21	Заняття 21	3,6
Разом		75,6
Підсумкова контрольна робота		42
СРС		22,4
Разом за семестр		140

<i>Залік</i>	80
<i>Разом сума балів</i>	200

КРИТЕРІЇ ОЦІНОК ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

1. На практичному занятті 8 - 7 / 3 -3,5 балів студент отримує:
Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зізнанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
2. 6-5 / 2-2,5 бали студент отримує:
Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи
3. 4-3 / 1-1,5 бали студент отримує:
Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення досліджень
4. 0 балів отримує студент, який:
 - Відповідає не на всі запитання, навіть за допомогою викладача.
 - На додаткові запитання не дає відповіді, згідно з якими відповідь можна оцінити як “задовільно”.
 - Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
 - Має пропуск практичного заняття.

Студент допускається до підсумкового контролю (диф.залік) при виконанні умов навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 80 балів.

Диф.залік. Допуск до диф.заліку визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 80, max - 120 балів.

Методика проведення диф.заліку :

Диф.залік складається з оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни.

Основними формами контролю засвоєння дисципліни пропонуються усна відповідь на теоретичні запитання та виконання практичних завдань.

Критерії оцінювання знань:

- теоретичні запитання - № 1 – 15-30 балів;
- практичне завдання - № 2 – 25-50 балів.

80 балів студент отримує у випадку, коли знає програму в повному обсязі; дає вичерпно точні та ясні відповіді; викладає матеріал без помилок та неточностей; правильно виконує практичні завдання різного ступеня складності;

45 балів виставляється за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання відповідає без помилок; виконує практичні завдання відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

25 балів ставиться студентові на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний виконувати завдання за допомогою навідних питань; відчуває складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

у випадку відсутності засвоєння – ставиться „0” балів.

Мінімальна кількість балів яку студент може отримати на диф.заліку складає 40 балів, максимальна кількість - 80 балів.

Оцінка з дисципліни є сума балів за поточну навчальну діяльність та диф.заліку у балах від min – 120 до max - 200.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Смольська Л. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник. За ред. Л.Ю. Смольської. 2-ге вид. К. : ВСВ «Медицина», 2023. 368 с.
2. Краковецька Г., Бобирьов В., Беляєва О. Латинська мова. Рецепттура. Клінічна термінологія: підручник. Тернопіль: «Укрмедкнига», 2000. – 344 с.

Допоміжна

1. Беляєва О. М. Лнська мова з основами рецепттури і клінічної термінології :[навч. посібн. для студ. вищ. мед. навч. закл.]. Київ : ВСВ «Медицина», 2011. 256 с.
2. Закалюжний М.М., Паласюк Г.Б. Латинська мова і основи медичної термінології. – Тернопіль: “Укрмедкнига”, 2004.
3. Навчальний словник латинських клінічних термінів. З українськими еквівалентами і тлумаченням. Полтава : Полтавський літератор, 2010. 172 с.
4. Пилипів О. Основи латинської медичної термінології : навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 252 с.
5. Рудик О.В., Гуцол М.І. . Клінічна термінологія. Словотвір. Посібник. Івано-Франківськ: ВД "КГМ", 2010. 348с.
6. Чуракова Л. П. Латинсько-український та українсько-латинський словник. К.: Чумацький шлях, 2009. 617 с.